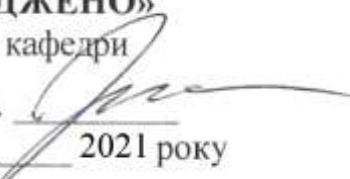

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри
Голінько В.І.
« 3 » червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКСПЕРТИЗА ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ»**

Галузь знань	18 «Виробництво та технології», 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	184 «Гірництво» 263 «Цивільна безпека»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь	магістр
Освітня програма	за спеціальностями 184, 263
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Термін викладання	2-й семестр, 3,4 чверть
Мова викладання	українська

Викладачі: Яворська Олена Олександрівна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Експертиза професійних ризиків» для магістрів за спеціальностями 184 «Гірництво», 263 «Цивільна безпека» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОПтаЦБ – Д.: НТУ «ДП», 2021. – 14 с.

Розробник – Яворська О.О.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	9
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	Ошибка! Закладка не определена.

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в формуванні у майбутніх фахівців в галузі цивільної безпека комплексу знань, умінь, здатностей (компетенції) з основних підходів до оцінювання професійних ризиків, ідентифікації небезпек та процедури призначення й проведення судових інженерно-технічних експертиз.

Реалізація мети вимагає наступних дисциплінарних результатів навчання та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН1	Орієнтуватися в чинній нормативно-правовій базі, що регулює діяльність гірничорятувальних служб
ДРН2	Знати методи оцінки професійних ризиків на робочих місцях
ДРН3	Встановлювати класи професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності
ДРН4	Розумітися на організації безпечної експлуатації об'єктів
ДРН5	Встановлювати причини виникнення нещасного випадку
ДРН6	Знати суб'єкти та види інженерно-технічної експертизи
ДРН7	Досліджувати дії осіб, причетних до виникнення надзвичайної ситуації, і встановлюються домінуючі з технічної точки зору причинні зв'язки між допущеними відступами від вимог нормативно-правових актів з охорони праці та наслідками, що настали.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Базовими дисциплінами є дисципліни які вивчалися студентами на освітньому рівні бакалавр, що формують компетентності щодо здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні і заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	90	27	63			6	84
практичні	30	9	21			4	26
лабораторні	-	-	-			-	-
семінари	-	-	-			-	-
РАЗОМ	120	36	84			10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	80
1. НЕБЕЗПЕЧНІ ПРОФЕСІЙНІ РИЗИКИ		
ДРН1	1. Вступ.	10
	Предмет, структура і зміст дисципліни	
	Поняття та види ризиків. Фактори ризику.	
	Класи професійного ризику.	
	Страховий випадок.	
ДРН1	2. Менеджмент ризику. Методи оцінки ризиків.	10
	«П'яти крокова система» оцінки професійних ризиків	
	Міжнародний стандарт ISO/IEC 31010:2009 «Менеджмент ризиків. Методи оцінки ризиків»	
	Методи оцінки професійних ризиків на робочих місцях	
ДРН 2	3. Критерії для ідентифікації небезпек	10
	Ступінь небезпеки	
	Ступінь підготовки персоналу з безпеки,	
	Технологічна дисципліна	
2. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
ДРН 2	4. Загальнотеоретичні положення судової експертизи	10
	Поняття «Експертиза».	
	Законодавство про експертизу.	
	Види інженерно-технічної експертизи: пожежно-технічна; безпеки життєдіяльності; гірничотехнічна; електротехнічна; експертиза технічного стану ліфтів.	
ДРН 6	5. Призначення і проведення судової інженерно-технічної експертизи у кримінальному процесі	10
	Суб'єкти інженерно-технічної експертизи	
	Судовий експерт. Кваліфікаційні вимоги судового експерта	
	Питання які вирішуються під час експертизи	
	Об'єкти дослідження	
ДРН 2	6. Спеціальні знання	6
	6.1. Поняття спеціальних знань	
	6.2. Форми використання спеціальних знань при розслідуванні інцидентів, пов'язаних з порушеннями вимог законодавства про охорону праці	
3. ЕКСПЕРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВОГО ЗВ'ЯЗКУ		
ДРН2 ДРН 4	7. Експертне дослідження причин та наслідків порушень вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці	12
	Завдання конкретного експертного дослідження	
	Мотиви порушень правил техніки безпеки	
	Наслідки злочинів проти безпеки виробництва та безпеки життєдіяльності	
	Експертна оцінка події, що призвела до нещасного випадку	
	Способи приховування злочинних порушень правил охорони праці та безпеки життєдіяльності	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 4	8. Механізм експертного дослідження причинності на стадії інженерно-логічного аналізу судової інженерно-технічної експертизи	12
	Класифікатор видів подій, причин (ризиків), обладнання, устаткування, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії	
	Дослідження достатності необхідної умови для настання конкретного результату	
	Експертне дослідження створення загрози загибелі людей або настання інших тяжких наслідків на виробництві	
	Встановлення причинного зв'язок між діяннями особи що порушила вимоги безпеки і наслідками	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	40
ДРН 1	Визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності та ставку єдиного внеску за класами ризику.	5
ДРН 1	Опрацювання стандарту ISO/IEC 31010:2009 «Менеджмент ризиків. Методи оцінки ризиків»	5
ДРН 1	Опрацювання основних положень Закону України «Про судову експертизу»	5
ДРН 1	Опрацювання основних положень «Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень»	5
ДРН 2	Опрацювання науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, стосовно інженерно-технічної експертизи	5
ДРН 5	Відповідно до конкретної події за допомогою «Класифікатора видів подій, причин ...» визначити причини нещасного випадку (аварії).	5
ДРН 5	Дослідження створення загрози загибелі людей або настання інших тяжких наслідків на виробництві	5
ДРН 5	На конкретному прикладі встановити осіб які знаходяться у причинному зв'язку з настанням події, виходячи з осіб дії або бездіяльність яких призвели до настання нещасного випадку вказаних в акті Н-5.	5
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за

рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	поточний контроль успішності та комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР за бажанням студента
		виконання завдань під час самостійної роботи		
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		

	виконання завдань під час самостійної роботи	
--	--	--

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою описами кваліфікаційних рівнів НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
– спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; – здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; – здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	за зразком	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<ul style="list-style-type: none"> – управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; – відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; – здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60	

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: навчальна література, лабораторне, комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки, дистанційна платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Порядок визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2012 р. № 237
2. Міжнародний стандарт ISO/IEC 31010:2009 «Менеджмент ризиків. Методи оцінки ризиків»
3. Закон України «Про судову експертизу»
4. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та

експертних досліджень, затверджено Наказ Міністерства юстиції України 08.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 № 1950/5)

5. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджено Наказом Міністерства юстиції України 08.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 26.12.2012 № 1950/5)

6. «Класифікатор видів подій, причин, обладнання, устаткування, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії» до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337

7. Розділ X «Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва» Кримінального кодексу України

8. Акти розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку що стався на підприємстві (установі, організації) за формою Н-1.

9. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навчальний посібник для студентів за напрямком підготовки 6.170202 «Цивільна безпека»/ В.В. Березуцький, М.І. Адаменко – Харків : ФОП Панов А.М., 2016. – 385 с.

10. Теоретичні основи судової інженерно-технічної експертизи безпеки життєдіяльності / Ю.О. Кривченко, Л.Г. Бордюгов, В.В. Сабадаш, А.С. Беліков, та ін. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 771 с.

12. Методика судової інженерно-технічної експертизи безпеки життєдіяльності / Ю.О. Кривченко, Л.Г. Бордюгов и др. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 144 с.

13. Кралуок М.О. Проведення судової експертизи при загрозі загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків на виробництві / Кралуок М.О., Ястреб І.С. // Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження Засл. проф. М. С. Бокаріуса. - Харків, 18-19 квітня 2019 року.- С. 303-305.

14. Крупка А. А. Загроза загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків на виробництві: досудове розслідування, судова експертиза / Крупка А. А., Кралуок М. О., Костенко В. К. // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: Збірник наукових праць / Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Харків: Право, 2019. - вип. 19, т. 1. - С. 356-366.

15. Судова експертиза з питань охорони праці. Гірничотехнічна експертиза. Тлумачний словник основних термінів / Кир'янов Ю.А., Дружинін Г.М., Крупка А.А., Дузь Л.Є., Бордюгов Л.Г., Кир'янов С.Ю. / ДНДІСЕ. Донецьк, 2001. 196 с.

ЗАКОНОДАВЧА ТА НОРМАТИВНА БАЗА

1. Міжнародний стандарт OHSAS 18001 :2010.
2. Методичні вказівки щодо проведення аналізу ризику небезпечних виробничих об'єктів: затверджено постановою Держгіртехнагляду від 10.07.2001 р. № 30.
3. Методика визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки , ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства праці та соціальної політики України 04.12.2002 N 637
4. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру: затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 270 від 22.03.01.
5. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337
6. Довідник кваліфікаційних характеристик посад працівників науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України, затверджено наказом Міністерства юстиції України 19.04.2012 № 611/5.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Експертиза професійних ризиків» для магістрів
за спеціальностями 184 «Гірництво», 263 «Цивільна безпека»

Розробник:
Яворська Олена Олександрівна